

FOAIA POPORULUI

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe un an 4 cor. 40 bani,
Pe o jumătate de an 2 cor. 20 bani.
România, America și alte țări străine 11 cor. anual
Abonamente se fac la „Tipografia Poporului” Sibiu.

Foale politică Apare în fiecare Duminică.

Editura și tiparul „Tipografia Poporului”
Redactor resp.: Nicolae Bratu.

INSERATE:

se primesc la BIROUL ADMINISTRAȚIEI
(Strada Măcelarilor Nr. 12).
Un șir pețit prima-dată 14 bani, a doua-ora
12 bani, a treia-ora 10 bani.

Măsuri contra scumpirii traiului.

Războiul european a adus cu sine o seamă de schimbări în viața de toate zilele. Intre cele mai de căpetenie se poate numi și scumpirea traiului, care trebuie să ne pună pe toți pe gânduri. Iar aceasta cu atât mai mult, fiindcă suntem tare departe de noua recoltă, care nici măcar în parte nu putem ști cum va fi.

Se susține însă, că în țară ar fi o seamă de cereale, pe cari oamenii le țin ascunse și nu vreau să le vândă, fie că se tem, că după aceea nu vor avea ei ce mânca, fie că așteaptă niște prețuri și mai mari ca cele de acum.

În fața acestor stări guvernul s'a văzut îndemnat a ordona conscrierea grâului, săcării, orzului și a ovășului de-adreptul dela proprietari. Pe baza acestei ordinațiuni, fiecare este îndatorat, — dacă va fi provocat la aceasta, — a spune câte cereale are, iar ce-i prisosește peste trebuințele sale, să le pună la îndemână comisiei. Aceste cereale de prisos se răscumpără dela proprietari cu prețurile oficioase, cari se plătesc după transportarea mărfii la gara numită de autorități.

Câte cereale poate reține proprietarul înapoi, pentru sine, asta o hotărăște comisia administrativă, pe care o reprezintă în comunele mici și mari primpretorul, iar în orașele cu magistrat căpitanul orașului. Din comisie vor mai face parte și persoane specialiste în cunoașterea și facerea prețurilor la cereale. La aducerea acestei hotărâri va trebui să se iee în seamă mărimea casei și a gospodăriei, a locului de sămănat, precum și a timpului până la viitoarea recoltă. În contra hotărârii susnumite se poate face în timp de 3 zile recurs la vicecomitele, în oraș la primar; iar în contra hotărârilor acestora, tot în timp de 3 zile la ministrul pe agricultură.

Cerealele conscrise pot fi lăsate și mai departe în grija proprietarului, dar ele se declară de cuprinse, și proprietarul este îndatorat a le păstra până la alte dispoziții. Acele rezerve de cereale, despre cari proprietarul zice, că sunt ale altei persoane, încă trebuie predate.

Celce nu se supune cercării comisiei și nu spune apriat rezervele de cereale, ce le are, ori le ascunde sau le tăinuște, precum și acela, care înstrăinează cerealele cuprinse de autorități,

se pedepsește cu închisoare până la 2 luni și amendă până la 600 coroane.

În legătură cu ordonanța de mai sus, ministrul de agricultură a dat autorităților administrative îndrumarea, că în posesiunea producătorilor trebuie lăsat atâtea cereale, de câte au lipsă pentru trai și pentru semințe. După părerea ministrului, pentru scopuri de trai este de ajuns dacă se socotește de o persoană (fără deosebire la vârstă) 18 kilograme de grâu, secară, orz sau cucuruz pe o lună, iar la semințe de un jugăr catastral 130 kilograme pentru ovăș și 110 kilograme pentru orz.

Cuprinderea cerealelor nu s'a început deodată în toată țara, ci numai prin unele ținuturi, după cum i-s'a părut guvernului. De altcun, această procedură poate fi pusă în curgere din partea organelor administrative numai la îndrumarea directă a ministrului de agricultură.

Că în țară domnește o mare scumpete, asta o știm cu toții. O să vedem acum ce urmări va avea cuprinderea cerealelor de pe la aceia, cari au, dar nu vreau să dea de voie bună. De asemenea vom vedea ce se va alege cu cerealele cuprinse de stat: vor fi vândute cu prețuri moderate populației lipsite, se vor folosi pentru armată sau cum se vor întrebuiți?

Războiul.

Nu încapă încălă, că timpul de iarnă îngreunează mult operațiunile mari de războiu. Asta ne-o dovedesc știrile din săptămânile din urmă. Aproape pe toate câmpurile de luptă se dau în mare parte lupte de artilerie.

După știrile oficioase — pe cari le publicăm la alt loc — armatele austro-ungară și germană resping înapoi pe Ruși, îndeosebi în Galiția.

În legătură cu aceste stări de lucruri e interesantă știrea pe care o publică foaia „Neue Züricher Zeitung” din Zürich (Elveția): „În ost se pregătesc evenimente mari. Comunicatele lui Hindenburg (comandantul german din Polonia) sunt tot mai scurte și mai laconice (nedeslușite), ceea ce până acum totdeauna a fost un presemn sigur, că e aproape lovitura de o importanță extraordinară de mare. Mai departe: Un comunicat oficial rusesc spune, că eventual Lembergul și Galiția de vest și ost vor fi evacuate (părăsire). Această retragere poate urma din două motive: sau pentru

concentrarea forțelor în scopul apărării, sau pentru că părăsind Varșovia (în Polonia rusească), noua grupare în noi poziții de apărare să se poată face la vreme, încă înainte de topirea zăpezii, care va urma câteva săptămâni și când nămețul de primăvară ar face cu neputință noua grupare. Oricum ar sta lucrurile, retragerea Rușilor din Galiția înseamnă prăbușirea ofensivei lor“.

O altă știre interesantă (pe care, dimpreună cu cea de sus, o aflăm reprodusă în foile din țara noastră) este următoarea: „Daily News” anunță din Petersburg: Ca început al noii campanii în Carpați se poate aștepta o nouă luptă. Monarhia a așezat trupe puternice pe un front de 130 kilometri, în apărarea locurilor ce se găsesc spre est dela Dukla. Lupta aceasta va hotări campania din Bucovina și Serbia. Detașamentele rusești de recunoaștere au dat peste un număr de dușman. Spre est dela Majdanka, de unde duce un drum bun de umblat în valea Prutului și spre calea ferată ce duce la Colomea, iar un alt drum duce spre Cărlibaba. Armata dela Dunajet leagă aceste poziții austro-ungare cu armata germană din Polonia“.

Despre starea Sârbilor, ziarele bulgare din Sofia publică telegrame din Niș și Petersburg, în cari se spune că „Serbia s'a pregătit pentru ca să întâmpine atacul trupelor austro-ungare. Conducerea armatei sârbești a înarmat pe toți oamenii, afară de orbi și schiopi, dar deocamdată nu e nici decum orientată asupra planului armatei austro-ungare. Populația civilă a părăsit de mult localitățile pe lângă Drina și Sava“.

Despre stările din România, în legătură cu războiul, se comunică următoarele: Joi, în săptămâna trecută s'a redeschis camera. Ministrul de interne a depus proiectul de lege pentru controlul străinilor, purtarea armelor, asupra spionajului etc. — Pe de altă parte s'a permis exportarea cerealelor din România, cumpărate acum câteva luni pentru Germania, iar Germania s'a învoit la transportarea a 20 milioane bani de argint, pe cari România îi lăsase să fie bătuți la o fabrică din Hamburg-Altona. — În zilele trecute toți directorii de ziare din București au fost invitați de ministrul de interne Morțun, spre a-i pune în curent cu unele fapte dela ordinea zilei. Intre altele directorii au fost rugați, ca, în aceste vremuri turbure, referitor la știri cu caracter alarmant, înainte de publicare să-i ceară lui informații.

Știri și telegrame

sosite în ultimele zile asupra războiului.

Din telegramele trimise în zilele din urmă, dela biroul de presă al prim-ministrului, dăm părțile mai de seamă dupăcum urmează:

Vineri și Sâmbătă.

Starea luptelor în nordul monarhiei.

Budapesta, 28 Ianuarie. Din marele cartier general al nostru se comunică oficios: Pe valea de sus a râului Ung l'am scos pe dușman din pozițiile, pe cari acesta le ocupase pe înălțimile de graniță, de ambele părți ale pasului Uzsok. Prin aceasta am ajuns iarăș — după o luptă de trei zile — în stăpânirea unuia dintre cele mai însemnate pasuri din Carpați. Pentru stăpânirea acestui pas s'au dat în decursul campaniei lupte înverșunate, deoarece-ce Rușii, cari îl țineau ocupat încă dela 1 Ianuarie, îl apărau cu cerbicie din pozițiile lor bine întărite și construite în rând, una după alta. Spre nord-vest dela pasul Uzsok, precum și în valea râurilor Latorca și Nagyág luptele țin încă. — În Galiția de vest și în Polonia decurg din cauza zăpezilor mari numai lupte moderate de artilerie.

General Höfer.

Budapesta, 29 Ianuarie. Acum am curățit și valea râului Nagyág de dușman. Rușii, cari înaintaseră cu forțe mai mari până pe teritoriul, ce se întinde spre nord dela Ökörmező, au fost siliți să-și părăsească ultimele poziții. Am cucerit Tornya și urmărind pe dușman am ajuns până la Wiskow, unde am început lupta cu trupele din urmă ale dușmanului. Pe înălțimile cari cad în nordul localității Vezérszálás și a Volșului Rușii au încercat din nou trimițând în foc noi forțe, ca să-și ocupe pozițiile principale pierdute, dar i-am respins, în timp ce le-am luat prizonieri 700 de soldați și le-am cuprins 5 mitralieze. — Pe celelalte părți ale frontului din Carpați situația a rămas în general neschimbată. — În ostul văii râului Nagyág e liniște. — În Galiția de vest și în Polonia se desfășură lupte de artilerie precum și ciocniri mai mici.

General Höfer.

Budapesta, 30 Ianuarie. S'au pornit nin-sori mari. În Galiția și în Polonia au fost mai mult numai ciocniri mici de patrulare și unde a permis situația s'au desfășurat și câteva lupte de artilerie. — În Carpați i-am respins pe Ruși spre vest dela pasul Uzsok cauzându-le mari pierderi. I-am respins apoi iarăș pe înălțimile de deasupra pasurilor făcând din nou prizonieri 400 de soldați dușmani. — În Bucovina e liniște.

General Höfer

Răsboiul Turcilor.

Constântinopol, 28 Ianuarie. Din cartierul turcesc se comunică cu ziua de 27 Ian. următoarele: Pe frontul din Caucaz continuă a fi liniște. Vaporul englez de războiu „Doris“ a încercat în 23 Ianuarie să debarce (să dea jos) trupe în apropierea portului Alexandrette. Focul bateriilor noastre de pe țarm i-a silit pe Englezi să se retragă, în timp ce au pierdut 5 morți.

Duminecă și Luni.

Luptele în Carpați, Galiția și Polonia.

Budapesta, 31 Ianuarie. Pe cea mai mare parte a frontului din Galiția și Polonia e liniște, eu deosebire de unele lupte scurte de artilerie. — Luptele violente, cari s'au dat în ultimele zile în Carpați au avut drept rezultat recucerirea înălțimilor din jurul pasurilor. — În luptele grele de o săptămână soldații noștri au luptat cu cea

mai mare tărie și vâjosie, cu toate că timpul era nefavorabil. Am învins pe deplin toate greutățile locului, mai cu seamă zăpada cea mare, ajungând prin aceasta la rezultate foarte bune. Cu totul am făcut prizonieri peste zece mii de soldați ruși, cuprinzând 6 mitralieze. — General Höfer.

Budapesta 1 Februarie. Pe valea Dunăieșului și a Nidei artileria ambelor părți combătute a dezvoltat o vie activitate. — Artileria noastră, care a deschis de mai multe ori focul cu succes și-a ajuns și eri ținta. În urma efectului, pe care l'a avut focul artileriei noastre, artileria dușmană a trebuit să-și părăsească câteva bune poziții. Pe cele mai multe puncte ale frontului din Polonia se dau în răstimpuri lupte de artilerie. — În Carpați ziua a trecut în liniște. În Carpații păduroși decurge încă lupta pentru câteva poziții din apropierea pasurilor. — General Höfer.

Budapesta, 1 Februarie. „Budapesti Tudósító“ anunță următoarele amănunte primite dela Comandamentul suprem al armatei: Trecătorile din sudul pasului Lupkow în Carpații păduroși, au fost de multe ori acele, cari i-au ispitit pe Ruși, fapt, pentru care aceste trecători au fost cele mai espuse luptelor continue și violente, deoarece-ce Rușii țineau foarte mult să le poată ocupa, asigurându-și astfel intrarea liberă în Ungaria. Mai cu seamă pasurile Uzsok, Verezke și Voyszkow și-au schimbat în ultimele luni de multeori stăpânul. Terenurile, cari împrejmuesc aceste trecători atât la nord, cât și la sud, sunt strătăiate de numeroase tranșee în urma multelor lupte, cari s'au dat în jurul lor, așa că ori care atac în contra acestor trecători va trebui să se lovească de împotrivirea, ce i-se face din aceste bune poziții. — După ce pe la sfârșitul lui Decembrie le-a succedat tupele noastre, după o luptă vitejească de 4 zile, să smulgă din mâinile dușmanului pasul Uzsok, ele au trebuit totuș să se retragă dinaintea puterii covârșitoare a dușmanului pe o înălțime din apropiere. — Incepând cu această zi pasul Uzsok a rămas în mâinile dușmanului, căruia i-a succedat apoi ca să câștige tot mai mult teren atât pe valea râului Ung cât și în celelalte văi, cari duc înspre sud dela diferite pasuri.

Luptele Germanilor cu Francezii, Englezii și Rușii.

Budapesta, 31 Ianuarie. Marele cartier german comunică cu data de 30 Ianuarie următoarele: Pe câmpul de operații dela vest, în luptele, cari s'au dat în 28 Ianuarie spre nord dela Nieuport (în Belgia), Francezii au suferit mari pierderi. În Dune au căzut morți mai mult de 300 marocani și algerieni. Focul artileriei noastre i-a împedat și eri pe Francezi ca să poată străbate pe vârful Dunei din dreptul farului.

Spre sud dela canalul Labasse (Franța) trupele noastre au recucerit azi noapte dela Francezi pozițiile, pe cari aceștia ni le luaseră în 25 Ianuarie, luând pe lângă aceea încă două tranșee dușmane prelungiri ale celor de mai înainte și făcând prizonieri mai mult de 60 de soldați francezi.

În partea de vest a pădurilor argonice trupele noastre au întreprins un atac în contra dușmanului, atac care a avut drept rezultat sporierea nu în măsură mică a teritoriului cucerit de noi. Am făcut prizonieri 12 ofițeri și 721 de soldați și au căzut în mâinile noastre 12 mitralieze și 10 tunuri de calibru mai mic. Pierderile dușmanului sunt grele. Vre-o 4—500 de morți au rămas pe câmpul de luptă.

Se pare, că regimentul de infanterie fran-

cez Nr. 150 a fost nimicuit cu totul. Pierderile noastre sunt relativ mici.

Spre nord-ost dela Verdun am respins atacurile de noapte ale Francezilor cauzând dușmanului pierderi grele. Spre nord-ost dela Manovillet i-am scos pe Francezi din satul Angoment respingându-i în Bremenitre. Localitatea Angoment am ocupat-o.

Pe câmpul de operații dela ost: În Prusia ostia Rușii au atacat fără succes. Dușmanul a bătut cu tunurile capul podului dinspre ost dela Darkehman, precum și întăriturile noastre din ostul lacurilor mazuriene. Incercările dușmanului de a ne ataca spre nord-ost dela Löwentin au fost zădărnice de focul nostru. Am respins atacurile de noapte îndreptate de Ruși în contra noastră în regiunea Borzymowului, spre ost dela Lovitz cauzând dușmanului pierderi foarte grele.

Berlin, 1 Februarie. Pe câmpul de operații dela vest: În Flandria decurg numai lupte de artilerie. Am cucerit singuratic tranșee dela Francezi la Cunchy spre sud dela drumul de țară Labasse-Bethun precum și la Carency, spre nord-ost dela Arras. — Pe câmpul de operații dela ost: La granițele Prusiei ostice nu e nimic nou. — În Polonia, la Borzymow, spre ost dela Lovitz, am respins un atac rusesc.

Martți și Mercuri.

Luptele din Carpați, Bucovina, Galiția, Polonia și Serbia.

Budapesta, 2 Februarie. În Galiția de vest și în Polonia s'a desfășurat eri o vie activitate războinică. Drept rezultat al stărilor favorabile de pretutindeni au fost luptele și ciocnirile între trupele de pază, cari lupte și ciocniri ne-au asigurat în unele părți câteva succese locale. — În Carpați situația a rămas neschimbată, de când cu evenimentele din zilele din urmă. Spre vest dela Lupkow am respins un nou atac rusesc. În lupta, care s'a desfășurat în Carpații păduroși am făcut prizonieri 5 ofițeri și 800 de soldați dușmani, cuprinzând totodată 2 tunuri și 2 mitralieze. — În Bucovina nu e nimic deosebit. — Pe câmpul de operații dela sud (în Serbia) situația a rămas neschimbată.

General Höfer.

Budapesta, 3 Februarie. Situația generală a rămas neschimbată. În Polonia pe cursul de mijloc al râului Pilița am respins o încercare de eșire a Rușilor. — În Carpați luptele continuă pe partea vestică a frontului. La mijlocul frontului luptă cu succes trupele nemțești și ale noastre.

General Höfer.

Luptele Germanilor cu Francezii, Englezii și Rușii.

Budapesta, 2 Februarie. Marele cartier german comunică cu ziua de 1 Februarie: Pe câmpul de operații dela vest nu s'a întâmplat nimic deosebit. — Pe câmpul de operații dela ost: Dela granițele Prusiei ostice n'avem nici o noutate. — Spre nord dela Vistula și spre sud-vest dela Mlawa am scos pe Ruși în unele localități, ce ei le ocupase cu o zi înainte în fața frontului nostru. — În Polonia, spre sud dela Vistula am câștigat mai departe teren. — Spre sud dela Pilița am reînnoit atacurile noastre.

Budapesta, 3 Februarie. Pentru ziua de 2 Februarie cartierul general german a dat următorul comunicat oficial: Pe câmpul de operații dela vest nu s'a întâmplat nimic deosebit afară de câteva lupte de artilerie, cari s'au dat în diferite puncte ale frontului. — Pe câmpul de operații dela ost: La hotarul Prusiei ostice nu s'au întâmplat vre-un eveniment important

În Polonia, în regiunea Lipno și spre nordost dela Sierpe au avut loc ciocniri de cavalerie. Ofensiva noastră înaintează spre sud dela Vistula. Comunicatele oficiale franceze despre evenimentele de pe câmpul de luptă, conțin în multe locuri neadevăruri ba chiar și scornituri. Înaltul comandament german nu dorește să se ocupe cu astfel de lucruri. Încât despre comunicatele oficiale germane fiecare are puțința să le controleze.

Știri diferite.

— Guvernul olandez anunță, că Englezii au închis canalul Suez.

— Guvernatorul Varșoviei a dat o ordonanță, prin care silește pe toți bătrânii, mai de parte pe femei și copii să părăsească orașul cât mai curând.

— Camera Turciei (casa țării), la cererea guvernului, a votat pentru cheltulele de războiu suma de 10 milioane funți (230 milioane coroane). Guvernul turcesc a hotărât ca o parte din acești bani să se ridice numai în anul viitor.

— O foaie ungurească din Budapesta scrie despre numărul prizonierilor francezi, făcuți de Germani atât în războiul de față, cât și în cel din 1870/71. Numita foaie zice, că în 1870 Germania a luat dela Francezi 7,400 de tunuri, 12,000 de ofițeri și 370,000 de soldați. În războiul acesta însă, numai până la sfârșitul lui Decembrie (1914) Germanii ar fi luat dela francezi 2 300 tunuri, 8,138 de ofițeri și 577,875 de subofițeri și soldați.

— În orașul german Magdeburg sunt mai mulți ofițeri englezi ca prizonieri. Aceștia într'una din zilele trecute au început a se juca »football« (cu o cotea sau minge mare, ce-o aruncă cu piciorul) întrebunțând în loc de cotea pânea ce li s'a dat spre mâncare. Pentru acest fapt ofițerii englezi au fost pedepsiți.

— Unii învățați olandezi, cunoscători în ale războiului spun, că întreagă ofensiva (atacul) rusească a dat greș. Urmarea acestei greșeli va fi, că și defensiva (apărarea) nu se va putea face după voia lor.

— Francezii au făcut socoteala înaintării lor pe câmpul de războiu, din care se află că dacă vor înainta tot așa ca până acuma, apoi în anul 1928 (adecă peste 13 ani) vor fi în Berlin...

— Guvernul Germaniei a oprit, sub cea mai strictă pedeapsă, batjocorirea dușmanilor prin chipuri (caricaturi) prin foi sau prin alte măscării. „Cu cât mai sus și mai tare este dușmanul, — zice guvernul german, — cu atât mai strălucită este izbânda asupra lui“.

— Anglia cheltuia până acum cu armata 25 milioane zilnic, acum însă, mărindu-se numărul trupelor, cheltuelile de războiu ale Angliei se ridică zi de zi la suma de 50 milioane.

— Muntenegru, dupăcum se spune, este amenințat rău de foamete. Pentru a-i veni în ajutor mai mulți bogățani din Londra s'au angajat să facă o colecție.

— Comisia de războiu, însărcinată cu apărarea intereselor consumatorilor a ținut o consfătuire la Viena hotărând introducerea monopolului — atât în Austria cât și Ungarea, — pentru grâu și făină (Prin aceste măsuri se va împiedeca specula cea mare ce o fac gheșeftarii cu cele mai de căpetenie nutreminte. Monopolul făinii și grâului va fi ca și la tabac, sare etc, cari încă sunt monopolizate (cuprinse) de stat. Prețul lor va fi făcut de stat și nimenea nu-o va putea vinde mai scump).

— Soția ministrului-prezident Asquith al Angliei, vizitând frontul de luptă din Flandra eră cât pe-aci să fie strivită de-o granată, care a explodat în nemărginită apropiere de ea.

— Ziua nașterii împăratului german a fost prăznuită în Turcia ca o sărbătoare națională turcească.

— Foaia germană »Lokalanzeiger« din Berlin anunță, că la Cherbourg și Calais Englezii au debarcat (dat jos de pe vapoare) o mulțime de trupe noi. Până acum Englezii au adus în Calais 80,000 de soldați. S'au debarcat deasemenea și tunuri grele cu destinația pentru Labassée. Vapoarele engleze cari aduc trupele sunt însoțite de torpiloare și vase de războiu (spre a putea lua lupta, la caz de atac).

— Dela începutul săptămânii acestea s'au înzăpezit plaiurile și munții noștri din cauza ninsorii neconținute.

— La Maenlobocke lângă Thield (partea Flandrei ocupată de Germani) s'a găsit sub o jiradă de paie o piviniță, în care era așezat un telefon, lângă care stăteau 5 ofițeri francezi. Telefonul era în legătură cu cartierul general francez, iar ofițerii aveau provizii pentru vr'o 3 luni. Telefonul a fost nimicit, iar ofițerii arestați.

— În Ungaria s'a pornit o vie mișcare pentru oprirea exportului de zahar. În urma acestei mișcări se așteaptă o ieftinire azaharului, deoarece-ce Ungaria produce mai mult zahar decât con umă (folosește).

— Statariu (pedepsirea cu moarte prin judecătoria militară) s'a declarat în ținuturile de sub comanda corpurilor de armată din Mostar, Raguza, Sarajevo, Zagreb, Timișoara și comitatul Baci-Bodrog. (care aparține comandai corpului de armată din Budapesta).

— Țarul a decorat pe generalul Jofre, comandantul suprem al armatei franceze cu ordinul militar Sfântul George.

— Ziarele aduc știrea, că marele premiu Nobel pentru pace se va da anul acesta regelui Gustav al Svediei, care a plănuțit întrevăderea dela Malmoe prin care s'a asigurat pacea între țările nordice.

— Foaia »Az Est« din Budapesta scrie despre o întâmplare, care era să coste viața contelui Tisa. În urma multelor ploii s'a scufundat în Buda calea Albrecht, surpându-se și un zid puternic de 8—9 metri înălțime. Tocmai în momentul surpării a trecut pe-acolo contele Tisa cu automobilul. A scăpat teafăr însă numai prin agerimea șoferului.

— În Siberia e de prezent un frig mare. Dupăcum se spune, prizonierii austro ungari și germani, — cari sunt duși acolo — sufer foarte mult în urma gerului siberian.

— Guvernul italian a publicat un ordin, prin care se ridică vama pentru făină, grâu și alte cereale, începând cu ziua din 1 Februarie până la 30 Iunie. Tarifele căilor ferate încă au fost reduse la jumătate.

— În decursul lunei Ianuarie s'au refugiat în Brașov la 2000 de Bucovineni. Intre ei sunt mai multe sute de funcționari, cari împreună cu familiile lor au rămas în Brașov, conform ordinului primit dela căpeteniile lor din Bucovina.

Știri din România.

— Regina Elisabeta a României a dăruit primăriei orașului Curtea de Argeș (unde e înmormântat regele Carol) suma de 70 mii de lei pentru iluminarea orașului. Bătrâna Regină aci își duce viața în liniște, singură, în apropierea mormântului ei drag, făcând fapte nobile și ajutând pe cei nenorociți.

— Foaia »Dimineața« din București scrie că legăturile româno-bulgare sunt foarte bune. Intre ministrul României din Sofia și guvernul bulgar se urmează tratative (consfătuiri), din cari se poate vedeă, că Bulgaria și România vor de-

veni cele mai bune prietene. România nu este împotriva Bulgariei. Deasemenea nici bărbații cu răspundere din Bulgaria nu sunt contra planurilor naționale ale României.

— Foile din București scriu, că părintele Lucaciu a plecat la Roma. Scopul acestei călătorii nu se cunoaște încă.

— Sărbarea zilei de 24 Ianuarie stil vechiu (când se prăznuește unirea Moldovei cu Muntenia) în București, se va face în acest an de către societatea »Tinerimea Română« în unire cu »Societatea ortodoxă națională a femeilor române«. Cei mai valoroși bărbați ai culturii și artei române vor contribui la reușita acestei Sărbări. Deasemenea învățatul neamului Barbu Delavrancea va ținea o vorbire cu această ocazie.

Cătră cetitori.

Aducem o sinceră mulțumită tuturor aceluia, cari ne-au câștigat abonați sau au contribuit la lăpșirea foii noastre. În acelaș timp facem cunoscut, că toate abonamentele vechi sau nouă sunt regulate, astfel că fiecare trebuie să-și primească foaia în depină regulă. Până acum, dela sărbători încoace, sau mai întâmplat câte unele întârzieri, din cauza marelui îngrămădiri, pentru ceace ne rugăm să nu ni se iee în nume de rău. Dar de prezent am ajuns iarăș cu totul în curent, astfel, că de acum încolo orice dorință sau comandă se rinduește în aceeaș zi, ca și mai înainte.

Numeri de probă din foaie trimitem la dorință, cu plăcere oricui. E destul a ni se cere pe o carte postală. Abonarea se poate face cu începutul la fiecare lună. Prețul e un bagatel de 4 cor. 40 bani pe an și 2 cor. 20 bani pe o jumătate de an. Abonații cei noi primesc gratuit și un călindar de părete.

Foaia nu o putem da pe așteptare, fiindcă aceasta ne prea îngreunează purtarea socotelilor pentru cari nu plătesc la vreme. De aceea să nu se supere ceice ne-au cerut amânare de plată, iar noi nu le putem împlini dorința. Purtarea la astfel de socoteli, cu sutele de restanțe, ne-ar încurcă și îngreună administrația din cale afară de mult. Doar pentru astfel de restanțe ar trebui purtat cărți deosebite, și să se trimită la vreme atâtea scrisori și provocări — știm din pățanii, — cari sepe de multeori întrec suma de 2 cor 20 bani.

Toți abonații sunt rugați, — când trimit bani, cer schimbarea adresei, scriu ceva la foaie sau fac orice fel de întrebări, — să scrie negreșit numărul de pe fașia, sub care primesc foaia. Asta e de lipsă pentru orientarea noastră în multe privințe, atât când e vorba de bani, cât și la altfel de publicații ce ni se trimit. Iar abonații cei noi încă să scrie, că ei numai acum a-bonează foaia întâiu.

»Calendarul Poporului« se espedează acum zilnic tuturor aceluia, cari mai comandă. La început n'am putut răzbi cu trimiterea tuturor comandelor, de aceea au mai fost unele întârzieri, dar acum am trecut peste greul lucrului. N'am trimis însă și nu putem trimite pentru aceia, cari au comandat dela 1—6 bucăți, dar de așa, ca să le plătească când le vor primi la poștă. Asta nu se poate, fiindcă costă prea mult poșta, ceace am spus de atâtea ori. Cine comandă mai puțin de 10 exemplare, trebuie să le plătească înainte cu 40 bani bucata, iar 5 bani deosebit pentru poștă la fiecare călindar. Amănunte vezi la pagina 7.

Moș Ion Roată.

De Ioan Creangă.

II

Intre țărani fruntași, cari au luat parte împreună cu boierii, cu Episcopii și cu Mitropolitul țării la „Divanul ad-hoc“ (adunarea, care a hotărât unirea) din Moldova, în 1857, era și moș Ion Roată, om cinstit și cuviincios, cum sunt mai toți țărani români de pretutindeni. — Numai atâta, că moș Roată, după câte văzuse și după câte pășise el în viața sa nu prea puneă temeiu pe vorbele boierești, și avea gădiliți la limbă; adică, spunea omului verde în ochi, fie cine a fi, când îl scormolea ceva la inimă. — Așa e țăranul: nu prea știe multe. Și moș Ion Roată fiind țăran, cum v'am spus, deși se învrednicise a fi acum printre boieri, nu avea ascunzături în sufletul său.

În „Divanul ad-hoc“ din Moldova, erau boieri de toată mâna; și mai mari și mai mici, și mai bătrâni și mai tineri, și mai învățați și mai neînvățați, cum îi apucase timpul. — Intre aceștia din urmă, erau de-al-de bătrânul Alecu Forăscu, poreclit și Tololoi, Grigore Cuza, și alți câțiva de-al-de aceștia, cari, fiindu-se de obiceiurile strămoșești, în toate sărbătorile ascultau cu evlavie slujba bisericească dela început până la sfârșit, cântând și cetind la strană de-avalma cu dascălii și preoții bisericești; iar la zile mari, ca să le ticnească veselia, împărțeau bucașica de pâine cu orfanii, cu văduvele și cu alți nevoiași cum apucase din părinți. — Atâta-i ajungea capul, atâta făceau și ei pe vremea lor, Dumnezeu să-i ierte și să-i odihnească, unde-or fi acolo, că bune inimi aveau.

Dar să ne întorcem iar la „Divanul ad-hoc“. Aici ca în toate adunările de felul acestora se făcea vorbă multă; și era lucru firesc să se facă, fiind luptă între timpul de față și cel trecut pentru cea mai dreaptă cauză a neamului românesc: „Unirea“, sfânta Unire!

Boierii cei mai tineri, crescuți de mici în străinătate numai cu franțuzească și nemțească, erau cârtitori asupra trecutului, și cei mai guralivi totodată. Vorba, portul și apucăturile bătrânești nu le mai venea la socoteală. Și din aceasta pricină, unii, în aprinderea lor, numeau pe cei bătrâni: „rugini învechite, islicari, strigoi“, și câte le mai venea în minte, după cum le era și creșterea; da învățați nu-s?...

Nu-i vorbă, că și nătângia unor bătrâni era mare. Uneori, când se mâniau, dădeau și ei tinerilor câte un ibrișin pe la nas, numindu-i »bonjuriști, duelgii, pantalonari, oameni smintiți la minte și ciocoi infumurați, lepădați de lege, stricători de limbă și de obiceiuri.« — În așa împuncisare de idei se aflau boierii bătrâni cu tineretul din »Divanul ad-hoc« al Moldovei. — Cu toate că și unii și alții erau pentru »Unire«. Numai atâta, că bătrânii voiau »Unire« cu tocmală, iar tinerii »Unire« fără socoteală, cum s'a și făcut.

Toate ea toatele, dar mare luptă aveau unii dintre boierii tineri cu cuconul Alecu Forăscu, care, una două, îi tolcănea muștrându-i:

Ba că »nu vorbesc drept românește, ci au împestrat grainul strămoșesc, de nu-i mai înțelege nimeni; ba că »face omul cu cineva o tovarășie cât de mică, și tot urmează invoiala între părți; iar nu așa cu ochii închiși; căci dacă n'ai carte, n'ai parte, scurtă socoteală; ba că »de când cu străinătatea, v'ați instrăinat și legea, și limba, și inima, și chiar dragostea sătenilor; și după nepăsarea și risipa ce o facem, zvârlind banul pe lucruri de nimica, puțin mai avem de instrăinat, și nu-i departe vremea aceea, pe cât văd eu.« — Intrebați pe bieții nenorociți de săteni, să spuie ei, dacă mai cunosc cine le e stăpân. Au rămas ca niște câini ai

nimănu, sărmanii oameni! Cine se scoală mai de dimineață, acela e mai mare în sat la ei, de-i horopsește și i tuihăiește mai rău de cât pe vite! Ciocoizmul și străinii să trăiască, și lasă pe dânșii, că ne scot ei la covrigi; ba că »vai de țara care ajunge s'o puie copii la cale; ba că »vorbă multă sărăcia omului; și, dacă li-i treaba de așa, facă ei ce-or ști, că el mai bine se duce acasă, că-i plouă caii în spate și i stau vitele cu dinții la stele, din picina slujilor cărora puțin le pasă de munca stăpânului«. Și câte și mai câte năzdrăvăni de-al-de aceste... Las pe bătrâni să te descante și să te judece ei în legea lor, că nu-ți mai trebuie alt popă...

Și iaca așa cu de-al-de cuconul Alecu Forăscu. — Acum vine alta la rând. Intr'una din zile, cum vorbea frumos un boier dintre cei tineri, iacă și moș Ion Roată sare cu gura:

— Aveți bunătatea de vorbiți mai moldovenește, cucoane, să ne dumerim și noi; căci eu unul, drept vă spun, că nu pricep nimica, păcatele mele!

Un oarecare boier întimpină atunci pe moș Roată, zicându-i cu glas poruncitor și răutacios: Da ce nevoie mare e să înțelegi tu mojicile! Tacă-ți liiarba, dac'ai venit aici, c'apoi întoarce-ne vom noi acasă, și helbet! nu ți-a luat nime din spate, ce știu eu. Auzi, obrăznicie? Tu cu optzeci de mii de fălei de moșie, și el un ghiordan, c'un petic de pământ, și uite ce gură face alătura de mine!...

Moș Roată simțindu-se lovit până în suflet răspunse atunci cu glas plângător:

Dar bine cucoane, dacă nu v'a fost cu plăcere să pricepem și noi câte ceva din cele ce spuneți dumneavoastră, de ce ne-ați mai adus aici, să vă bateți joc de noi?! Ei, cucoane, cucoane! puternic ești, megieș imi ești, cu razeș ce mă găseș, și știu bine că n'are să-mi fie meale, când m'oi întoarce acasă, unde mă așteaptă nevoile. Dar să nu vă fie eu supărare, ja palmele aceste țărănești ale noastre, străpunse de polomidă și pline de bătăături, cum le vedeți, vă țin pe dumneavoastră de-atâta amar de vreme, și vă fac de huziriți de bine; și mai mult decât atâta; orice venetic, în țara asta este oplotit de dumneavoastră, și-l priviți cu nepăsare cum ne sugă sângele, și tăceți și-l îmbrățoșați! Numai noi vite de muncă, vă suntem dragi ca sarea în ochi... Din mojici, din ghiordani și din dobitoici nu ne mai scoateți! Dumnezeu să ne ierte, și ne iertați și dumneavoastră, cucoane, dar eu adevărat, așa este; v'ați deprins a lua focul totdeauna cu mâinile noastre cele mojicești... și tot noi cei horopsiți!

— Sfânt să-ți fie rostul măi Ioane, că ai vorbit din durere, răspunse atunci cuconul Alecu Forăscu; și sunt fericit, că stai alătura de mine. Decât un bonjurișt c'o mână de învățură, mai bine un țăran cu un car de minte.

La aceste vorbe, mulți dintre boieri s'au simțit atinși; cel cu pricina a rămas opărit. Iar colonelul Alexandru Cuza a dat mâna prietenește cu moș Ion Roată.

În sfârșit, după multe desbateri furtunoase urmate în »Divanul ad-hoc« s'a încuviințat »Unirea« și apoi Deputații s'au întors fiecare pe la vetrele lor.

Peste câțiva ani după aceasta, trecând Cuza-Vodă spre București, a poposit la Agiud unde l-a întâmpinat o mulțime de lume, ca pe un Domnitor.

Printre lumea ce se înghesuia, cu treabă fără treabă, iaca se zărește o hârtie falfăind pe deasupra capetelor mulțimei, în vârful unei prăjini. Onza-Vodă, înțelegând că trebuie să fie vre-un suflet necăjit, face semne să i-se deschidă calea. Și când colo, un țăran bătrân cade în genunchi dinaintea Domnitorului, sărutându-i mâna, cu lacrimile în ochi, și dându-i o hârtie

scrisă pe toate fețele.

— He, he! moș Ioane Roată, prietenul și tovarășul meu cel vechiu din »Divanul ad-hoc« lucru negândit! Rădică-te, moș Ioane, și spune fără șfială, ce durere ai? Ți-a făcut cineva vr'un neajuns?

Moș Ion Roată văzând că după atâția ani de zile nu l-a uitat colonelul Alexandru Cuza, și că l-a primit cu atâtă bunătate, a început a plânge cu hohot și a-l ruga să-i citească hârtia.

Vodă, fiind gata de plecare, și văzând că hârtia lui moș Roată cuprinde multă polologie, zise cu blândeță:

— Spune, moș Ioane, din gură, ce ai de spus, că mai bine am să înțeleg.

Atunci moș Roată viindu-și în sine, începe a se jelu cum urmează:

— Luminarea Voastră!

De când cu păcatul de »ad-hoc«, n'am mai avut zi bună cu megieșul meu cel puternic, stăpânul unei moșii foarte mari, pe care-l cunoști Măria Ta. N'am gândit, nenorocitul de mine, că dumnealui, un boier așa de mare, putred de bogat și cu învățatură, să-și puie mintea cu unul ca mine, de la niște vorburi nesocotite ce le-am zis și eu atunci într'un necaz. Numai Dumnezeu să-i dea sănătate și bine, dar amar nic m'a lovit în avere și în cinste. Crede Măria Ta, că nici eu n'am fost așa de sec, între ce de-o seamă cu mine. Dar de cum am ajuns acasă, goană și prigoană pe capul meu, din partea boierului, în tot felul:

Întâi și 'ntâi, a pus înadins pe feciorii boierești să-mi caute pricină, și să mă aducă la sapă de lemn; și aceștia, ca oameni fără judecată și pizmași, făceau toate chipurile, sau ei deadreptul sau prin alții, cum să dea vitișoarele mele măcar d'un pas pe moșia boierească; și apoi sub cuvânt că au făcut stricăciune, să mi-le poată ucide fără nici o cruțare! Și astăzi împușcă-i porcii; mâine vacile și boii; poimâine cășorii; în altă zi ia-i oile dinapoi cu grămada și du-le la curte, ți poți închipui Măria Ta ce urgie grozavă era pe capul meu!

Văzând eu dela o vreme că nu mai înce-tează cu jafurile, mi-am luat inima 'n dinți, și m'am dus la boier să mă jeluiesc. Și boierul, în loc de un cuvânt bun m'a scuipat drept în obraz, de față cu slujile sale și cu alți oameni ce se aflau atunci la curte, încât am crezut că a căzut cerul pe mine, de rușine! Ba încă m'a și amenințat, că altă dată, de mi-a mai călca piciorul în ograda boierească, are să poruncească să mă întindă la seară și să mă bată cu biciul! Și cu rânduiala asta, Măria Ta, în câțiva ani de zile m'au calicit cu desăvârșire, și mi-a rădicat și cinstea, care pentru mine, a fost cel mai scump lucru.

Cuza-Vodă a stat neclintit, și s'a uitat ținută la moș Ion Roată, cât a vorbit el. Și când a isprăvit vorba, Vodă i-a pus două fișuri de napoleoni în mână, zicându-i cu bunătate:

— Ține, moș Ioane, acest mic dar dela mine, și întimpină-ți nevoia, de azi pe mâine, cum te-a lumina Cel de Sus. Iar pe boier, lasă-l în judecata lui Dumnezeu, căci »El nu bate cu ciomagul«.

Lui moș Ion Roată i-se umplu din nou ochii de lacrimi, și sărutând mâna lui Vodă, ca semn de mulțumire, zise oftând:

— Dar cu rușinea ce mi-a făcut, cum rămâne Măria Ta?

— Cu rușinea iaca așa rămâne, zise Cuza-Vodă, sărutându-l și pe un obraz și pe altul, în fața mulțimei adunate acolo. Du-te și spune sătenilor dumitale, moș Ioane, că pe unde te-a scuipat boierul, te-a sărutat Domnitorul țării și ți-a șters rușinea.

Știrile Săptămîinii.

Sibiu, 4 Februarie n.

Mulțumită. Dela comanda militară din Sibiu ni se trimit spre publicare următoarele: Comunitățile bisericesti din loc au acordat în mod foarte prevenitor tragerea clopotelor, în mod gratuit, pentru soldații cari au murit aici, în urma vulnerării sau a îmbolnăvirii, în serviciul făcut patriei sub durata războiului, — pentru ceeace comanda militară din Sibiu își exprimă mulțumită în numele serviciului preinalt. *Ioanovici*, colonel.

Un rănit care vede tot verde. Un soldat a fost lovit într-una din luptele date drept în frunte de un glonț. Glonțul a ieșit prin ceafă, — omul însă n'a murit. Atât a băgat de seamă că tot ce vedea era verde. Fiind dus la spital a spus, că nu are nici o durere, dar toate lucrurile le vede numai în verde.

Soldați morți în Sibiu. În zilele din urmă au reposat în spitalul garnizoanei din Si-

biu următorii soldați: Glonțul *Ioan Gabor* dela regimentul 22, compania 2-a; s'a născut în Poca-Cristur, comitatul Murăș-Turda; a fost înmormântat în 31 Ianuarie n., după ritul evangelic reformat. — Infanteristul res. *Nicolae Apolzan* dela reg. 31; s'a născut în Ocna-Sibiului; a fost înmormântat în 1 Februarie n. după ritul bisericii gr.-or. — Infanteristul res. *Simion Lupu* dela reg. de honvezi 23; s'a născut în Sebeșul-săsesc; a fost înmormântat în 3 Februarie n. după ritul gr.-or. — Glonțul *Ioan Eisner* dela reg. 32; s'a născut în Wellchenstein (Austria de jos); a fost înmormântat în 5 Februarie n. după ritul romano-catolic. — Infanteristul res. *Teodor Pancer* dela reg. 82; s'a născut în Ghierghio-Becaș; a fost înmormântat în 6 Februarie n., după ritul gr.-cat. — Tunarul *Vasilie Pagaciu* dela reg. de artilerie grea Nr. 12; s'a născut în Tușin (comit. Cojocna); a fost înmormântat în 6 Februarie n. după ritul bisericii gr. or. Odihnească în pace!

Caz de moarte. Marța trecută a fost înmormântat în Sibiu tinărul culegător-tipograf la Tipografia Arhidiecezană *Horia Dopp*, fiul

fostului preot gr.-cat. în Frâua. Răposatul era un tinăr deștept și sârguincios, dar moartea i-a curmat firul vieții în frageda etate de abia 20 ani. — Odihnească în pace!

Populația României după județe (comitate). După socotelile din 1912, populația României pe județe este următoarea: Argeș 242.917 locuitori; Bacău 232.954 loc., Brăila 181.533, Buzău 277.977, Botoșani 197.404, Constanța 209.571, Covurlui 171.799, Dolj 436.449, Dorohoi 184.382, Dâmbovița 258.378, Fălcu 108.396, Gorj 200.371, Iași 212.669, Ilfov 681.759, Ialomița 242.848, Mehedinți 295.474, Muscel 135.216, Neamțu 169.849, Olt 171.086, Prahova 389.914, Putna 181.392, Roman 128.165, Romanați 248.600, Râmnicul Sărat 163.937, Suceava 151.147, Tecuci 142.384, Tutova 129.819, Teleorman 297.470, Tulcea 170.859, Vaslui 128.804, Vlașca 259.395, Vâlcea 232.011. Total 7.234.919 locuitori. Din aceste date se vede, că județele cele mai populate sunt: 1 Ilfov, 2 Dolj, 3 Prahova, 4 Teleorman, 5 Mehedinți, 6 Buzău, 7 Vlașca, 8 Dâmbovița. Toate aceste 8 județe au peste 250.000

Un tren pancerat în Carpați.

— Vezi descrierea chipului la pagina 6 —

locuitori. Cele mai mici județe ale țării sunt: 1 Fălciu, 2 Roman, 3 Vaslui, 4 Muscel, 5 Tecuci. Toate aceste 5 județe au sub 150.000 locuitori, Restul județelor au între 150.000 — 250.000 loc.

Mulțămărită publică. Vrednicul fruntaș și epitrop al comunei Riusadului, Nicolae Vestemian cu soția sa Stana, s'au văzut îndemnați a dărui pentru biserică noastră suma de 1200 coroane. Din suma aceasta pentru 1.000 cor. s'a ridicat un podișor, iar pentru restul de 200 coroane s'au procurat două icoane împărătești în biserică. Bunul Dumnezeu le lungească firul vieții acestor marinimoși. Pentru comitetul parohial: *Ioan Marin*, paroh.

Cum se vând aeroplanele. Gazeta franceză »Aerophile« a publicat de curând cum se vând aeroplanele. Biplanele sunt mult mai scumpe decât monoplanele. Cel mai scump monoplan costă 30 mii de lei. Cel mai ieftin biplan se vinde cu 60 de mii lei. Prețul mijlociu al unui aeroplan, fără motor, este de 10—15 mii de lei; împreună cu motorul prețul său este între 20—30 mii lei. Firește să găsim motoare și mai scumpe. Cu toate acestea aeroplanul, în ce privește eficiența întrece automobilul. Dacă va putea concura cu automobilul și în ceea ce privește siguranța, nu mai încapă îndoială că mașina de sburat are să fie cel mai bun mijloc de călătorie.

Pașaportul pentru vama raiului. În »British Muzeum« din Londra se păstrează un document foarte interesant, care nu prea e cunoscut. Este un pașaport-certificat dat unui răposat ca să-i garanteze intrarea în rai. Iată felul lui făcut după un pergament slavon: »Măcarie, cu mila lui Dumnezeu arhiepiscop al Chievului și al Halezului din Sfânta Rusie, ne îndreptăm către stăpânul și prietenul nostru Sfântu Petru, portar al raiului lui Dumnezeu cel Atotputernic, ca să-l înștiințăm, că a murit astăzi prințul Teodor Vladimirsky. Tot odată îl rugăm să-l bage numai decât, fără întârziere, întru împărăția Domnului. Noi l'am iertat le toate păcatele săvârșite, cu gândul s'au cu fapta și l'am binecuvântat. Astfel nu mai e nici o pricină care să-i împiedice libera trecere. Drept aceea am întocmit hrisovul acesta, pe care i-l-am dat la mână. Dat și făcut în sfânta noastră mănăstire a Chievului, în a 21-a zi, cea din urmă a anului mântuirii 1341«.

Învățăceii dela meserii pot fi scutiți de școală. O ordonanță a ministrului cultelor în înțelegere cu ministrul de comerț admite, ca la caz, că învățăceii dela meserii sunt de neapărată trebuință în atelierele lor, să fie pe durata războiului scutiți dela cereetarea școlii de învățăcei.

Amânarea alegerilor dietale. Dupăcum se știe, la 1 Iunie se implinesc 5 ani de când s'au făcut ultimele alegeri dietale, astfel că acum ar trebui să se facă alegeri noi. Din Budapesta se anunță însă, că guvernul pregătește un proiect (plan) de lege, prin care să se prelungească mandatul dietei de acum, care se isprăvește la 1 Iunie, până după războiu. — Nu-i nici un rău! Cel puțin se mai amână gălăgia obicinuită la alegerile de deputați! Și-apoi să mai sperăm și aceea, că în viitor vom avea mai altcum alegeri ca în trecut!

Explozia unor mine plătitoare. O știre, cenzurată, din *Turnu-Severin* anunță! Zilele trecute o groaznică detunătură s'a auzit în orașul nostru. Locuitorii au ieșit de prin case vorbind și judecând în fel și fel de chipuri groaznice detunătură. Dela autoritățile în drept, am aflat următoarele: O mină plătitoare rusească a scăpat din dreptul satului sârbesc Sib, care e în apropierea canalului dunărean »Porțile de

fier«. Un vapor rusesc aflător la Cladova observând trecerea minei și luând direcția înspre apele românești, s'a luat după dânsa făcând încercări spre a o pescui. Mina însă n'a putut fi pescuită și întrase deja în apele noastre, fiind dusă de curentul apei la locul de ernatic al vaselor austro-ungare. — Vaporul rus dând alarmă, tot personulul vaselor ancorate (acățate) la »ernatic«, au debarcat (s'au dat jos) eșind pe mal. — Mina intrând între două șlepuri de care s'a ciocnit, a făcut o groaznică explozie, sfărâmând și scufundând trei șlepuri mari austro-ungare. Fochistul Gheorghe Curigan, de pe vaporul »Gyula« al navigației ungare, ancorat în apropierea șlepurilor scufundate, ieșind pe puntea vasului a fost lovit în cap de o bucată de fier, ce sbura prin aer din sfărmiturile celor trei șlepuri, omorându-l pe loc. Un adevărat pelerinaj a fost în locul unde s'a produs groaznică explozie.

Paza bună, trece primejdia rea. Unii oameni au urâtul obicei, când sunt în tren, să scoată capul pe fereastra vagonului. Alții se așează pe seară și cu mâinile prinse de fiare, se apleacă cât pot în afară, ca să vadă înaintea sau în urma trenului. Toți aceștia uită, că în cale pot întâlni poduri de cale ferată, cu parapetele foarte apropiate, și că pot fi uciși la moment. Iată câteva pilde trase din viață. Săptămânile trecute, un biet sătean tânăr, scosese capul pe fereastra vagonului; dar n'a trecut mult timp și el s'a pomenit lovit îngrozitor de un stâlp care se afla nu departe de linie. Săteanul a fost ucis la moment. Anul trecut în timpul mobilizării, dintre rezerviștii chemați să-și

facă datoria, câțiva s'au urcat pe acoperișul vagoanelor, însă n'au putut ajunge cu bine, la locul scoborării, căci au fost uciși de legăturile unor poduri de cale ferată. Sunt atâtea la număr pățaniile nenorocite ale oamenilor, că s'ar putea scrie cărți întregi despre ele. Din aceste pățanii oricine poate învăța să fie mai băgător de seamă, ca să-și poată cruța viața, atât pentru binele lui, cât și pentru acela al familiei și al țării sale. De aceea și Românul înțelept bine a zis când a zis că: »Paza bună, trece primejdia rea«.

Un tren pancerat în Carpați.

— Vezi chipul la pagina 5. —

Sunt nenumărate încercările făcute de Ruși ca să pătrundă în Ungaria. Dar totdeauna au fost respinși înapoi cu perteri mari. Așa de pildă, în săptămânile trecute două batalioane de Ruși au fost respinse pe valea râului Ung cu ajutorul unui tren pancerat (tren îmbrăcat cu fer). În acest tren s'a așezat o trupă austro-ungară cu 6 mașini de pușcat, pe cari le-a slobozit asupra Rușilor când a ajuns trenul în dreptul lor. Amândouă batalioanele rusești au fost cu totul nimicite, iar cei câțiva rămași în viață au luat fuga. Chipul nostru ne arată momentul, când focul din mașinile de pușcat e mai vehement, iar Rușii nu știu în cotro să apuce, fiindcă din apropiere îi mai luase la țintă și o trupă de infanterie de-a noastră, care pornește în »șvarmlinie« spre ruși.

Spre orientare.

Călimdarul Poporului pe 1915

a apărut

și s'a început expediarea lui tuturor aceluia, cari l-au comandat. Partea cea mai mare s'a trimis deja, iar câțiva puțini îl primesc în zilele acesteia.

Călimdarul cuprinde mult peste 100 de diferite chipuri

între cari: dela asasinarea moștenitorului nostru de tron, dela moartea Regelui Carol, fotografiile la diferiți bărbați frunțași ai României, fotografiile tuturor generalilor și conducătorilor mai de seamă ai armatelor austro-ungară și germană, vederi de pe câmpul de luptă, etc. etc.

apoi

mapa Europei, Aziei, Africei, lumea toată, mape de pe toate câmpurile de războiu din Galiția, Polonia, Belgia, Franța și Serbia.

De aceea ne adresăm către toți cetitorii noștri, atrăgându-le atenția, ca să nu-și cumpere călimdar până când nu vor vedea »Călimdarul Poporului«, care cuprinde toate amănuntele despre războiul din anul acesta, dimpreună cu cele mai interesante chipuri războinice etc. etc.

Cine a văzut și a cumpărat călimdarul nostru în anul trecut, s'a putut din destul convinge despre cuprinsul lui bogat, astfel că orice vorbă e de prisos. Mai amintim numai atât, încă anul acesta călimdarul nostru iarăși va surprinde pe oricine prin bogăția lui, în comparație cu prețul aproape de nimic: 40 bani pro exemplar și 5 bani porto. Fi-ți deci în așteptare până ce vedeți »Călimdarul Poporului« pe 1915. Tot așa spuneți și la alți cunoscuți!

Ceice comandă 10, 20, 50 sau mai multe bucăți, precum și toți revânzătorii, primesc rabatul cuvenit, ca și în anul trecut.

Din cauza stărilor războinice din anul acesta, nu putem da calendarul decât pe lângă trimiterea înainte a banilor sau să se plătească pachetul la scoaterea dela poștă.

Cine vrea să vândă calendare să ceară condițiile pentru revânzătorii!

„ANDREIANA”, Institut de credit și econ. soc. pe acții în Rășinari.

Convocare.

Domnii acționari ai institutului de credit și economii „Andreiana” societate pe acții în Rășinari — se convoacă prin aceasta la

a 4-a adunare generală ordinară pe Miercuri în 24 Februarie st. n 1915 (11 Februarie st. v), la orele 4 p. m. în localul școlii cu următorul

Program :

1. Deschiderea adunării generale și constituirea.
2. Raportul direcțiunii și al comitetului de supraveghiere asupra bilanțului a. 1914.
3. Impărțirea profitului curat în sumă de 8517 Cor. 39 fl.
4. Darea absolutului direcțiunii și comitetului de supraveghiere.
5. Fixarea marcelor de prezență pentru membrii direcțiunii și ai comitetului de supraveghiere pe anul 1915.
6. Alegerea comitetului de supraveghiere pe un period de 3 ani.
7. Inchiderea adunării.

Notă: Acei domni acționari cari voesc a participa cu vot la adunarea generală sunt poftiți a-și depune acțiunile 3 zile înainte de adunarea generală, precum și documentele de plenipotență, la cassa institutului în Rășinari.

Rășinari la 24 Ianuarie 1915.

2035

Direcțiunea.

Activa. Bilanț la 31 Decembrie 1914. Pasiva.
Vagyon. Mérlegszámla 1914 évi december hó 31-én. Teher.

Activa.		Pasiva.	
Vagyon.	Mérlegszámla 1914 évi december hó 31-én.	Teher.	
	K f		K f
Cassa în număr — Pénztári készlet	6.457.79	Capital societar — Részvény tőke	30.000.—
Cambii — Váltak	148.083.85	Fond de rezervă — Tartalék-alap	*7.000.—
Cambii cu acoperire hipotecară — Jelzálogos váltó kölcsön	87.214.—	Fond cultural — Közmű.alap	500.—
Imprumuturi pe obligațiuni — Kötvény kölcsönök	98.678.—	Fond de pensiune — Nyugdíj alap	700.—
Cont-Curent — Folyó számla	16.989.53	Depuneri spre fructificare — Takarék betétek	309069,88
Obligațiuni de stat — Állami kölcsön	500.—	Dividendă neridicată — Fel nem vett osztalék	30.—
Mobiliar — Felszerelés 451.80		Interese anticipative — Előlegelt kamatok	2505.40
Amortizare din mobilier		Profit curat — Tiszta nyereség	8517.39
Leirás a felszerelésből 51.80	400.—		358322.67
	358322.67		

* Cu dotația an. curent — Egész évi dotacioval K 11800.—.

Eșite.		Contul profit și pierdere.		Venite	
Kiadások	Nyeresség és veszteség számla.			Bevételek	
	K f			K f	
Interese după depuneri — Betéti kamatok	16.258.57	Interese de cambii — Le-számítolási váltó kamatok	11233.72		
Interese la fondul de rezervă — Kamatok tart. alap után	400.—	Interese hipotecare — Jel-zálogos váltó kamatok	6554.18		
Dare directă — Egyenes adó	278.83	Interese după obligațiuni — Kötvény kölcsönök utáni kamatok	7196.59		
10% dare după interese la depuneri — 10%-os betéti kamatok adó	1525.86	Interese de Cont-curent — Folyó számla kamatok	1328.71		
Spese — Költségek	122.42	Provizioni — Jutalék	2465.82		
Porto — Postadíj	139.73				
Chirie — Házbér	200.—				
Salare — Fizetések	800.—				
Amortizare din mobilier — Leirás a felszerelésből	51.80				
Marce de prezență — Jelen-léti jegyek	304.—				
Competință de timbru — Bé-lyegilleték	80.42				
Profit curat — Tiszta nye-reség	8517.39				
	28779.02				28779.02

Rășinari — Resinár, la 31 Decembrie 1914.

Direcțiunea: — Az Igazgatóság:

Maniu Lungu m. p. Iacob Ciucian m. p. Bucur Lungu m. p.
președ. — elnök.
Iacob Isdrallă m. p. Bucur Vidrighin m. p. Emilian Cioran m. p.
cont. — könyvelő.
Eremia Dancășiu m. p. Coman N. Droc m. p.
cassier — pénztárnok.

S'a cenzurat și aflat în consonanță cu cărțile purtate în ordine. — Felülvizsgáltatott és a rendben vezetett könyvekkel egybe hangzóan találtatott.

Resinár, la 24 Ianuarie 1915.

George Comșa m. p.
Petru N. Vidrighin m. p.

Aleman Dancășiu m. p.
Ioan Giurcoiu m. p.

„ANDREIANA” takarékos és hitel-intézet részvénytársaság Resináron.

Meghívó.

A resinári »Andreiana» takarékos és hitelintézet részvénytársaság tek. részvényesei ezen a Szerdán f. évi Február hó 24-én d. u. 4 orakor, az iskola épületében megtartandó

4-dik rendes Közgyűlésre

egybehivatnak.

Tárgysorozat:

1. A közgyűlés megnyitása és meg alakulása.
2. Az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentése az 1914 évi mérleg felett.
3. A 8517 Kor. 39 fl. tiszta nyereség felosztása.
4. Az igazgatóság és felügyelő bizottság felmentése.
5. Az igazgatósági és felügyelő bizottsági tagok számára az 1915 évre szóló jelenléti jegyek megállapítása.
6. A felügyelő bizottság megválasztása 3 évre.
7. A közgyűlés bejárása.

Jegyzet: Azon részvényesek kik a közgyűlésen szavazati joggal résztvenni óhajtanak, felhivatnak, hogy részvényeiket valamint a meghatalmazásaikat a közgyűlést 3 nappal megelőzőleg az intézet pénztáránál Resináron letétbe helyezni.

Resinár, 1915 évi Január hó 24-én

Az igazgatóság.

Delaprimăria comunei Oltfelsősebes

Nr. 110/915 prim. com. 2031

Publicațiune.

Se publică cum ea pășunatul de munte pentru oi din muntele »Tartarul» al comunei Oltfelsősebes (Sebeșul superior) de pe vara anului 1915 să va vinde în licitațiune publică la 7 Februarie a. c. p. m. la 3 ore în cancelaria comunală

Prețul strigării 300 Cor.

Condițiunile mai deaproape să pot vedea la subscrisa primăriei comunale. Oltfelsősebes, la 25 Ian. 1915.

Primăria comunală.

Se caută

un teolog pentru o parochie de clasa II. Respectivii pot avea și pregătiri de clasa III. Condiții favorabile de căsătorie. Reflectanții în timpul cel mai scurt să adreseze scrisorile la administrația »Foi Poporului», de unde se vor trimite la locul destinat. 2034

Arândare de pășunat.

Biserica evanghelică A. B. din Ruși (Rüz, u. p. Slimnic-Szelindek) arândează prin licitațiune publică, care se va ținea Duminică în 7 Februarie n. 1915, la 3 ore după amiază, în școala evanghelică din loc, pășunatul din »Sibisel» în mărime de circa 180 jugăre. Arândarea se face pe timpul din 16 Martie 1915 până la 31 Decembrie 1917, eventual spre liberă folosință pe un timp de 10 ani.

Prețul de strigare e 2600 coroane Vadiu 10%. Comuna bisericăască își rezervă dreptul a alege dintre oferenti pe care îi va conveni mai bine. Condițiile mai deaproape se pot vedea în cancelaria oficiului parohial evanghelic.

Ruși, 24 Ianuarie 1915.

Presbiteriul evanghelic A. B.

Anecdote
 de
Teodor V. Borza
 Prețul 80 bani.
 Se pot procura dela
 Administrația
Foaia Poporului

Un culegător

pentru lucrări de accidentă, se primește momentan la

„Tipografia Poporului” în Sibiu.

Birou de informații în Budapesta!

Dau informații în orice cauză ce se ține de Budapesta. Dau informații referitor la rugămile trimise la ministerii ori Curie. Urgez rezolvarea cauzelor, rog rezolvare favorabilă. În cauze de congruă, cause învățătorești, de licenții ori în cauze de mișcări etc. dau deslușiri grabnice și sigure. Celor cari vin în persoană la Budapesta le stau la dispoziție ca conducători și tălmaci.

Căștig informații despre soartea celor de pe câmpul de luptă.

Mijlocece tot felul de vânzări și cumpărări, precum și de motoare, mori, și alte mașini. Recomand spre cumpărare o invenție nouă: moară cu 2 petri și site, — ce se poate mână cu un cal ori cu mâna și face la zi 100 kg. făină fină. Prețul 320 Cor. Trimit gratuit cataloage. 2018

L. Olariu

Budapest II. Pálffy u. 1, I. 6.

De arândat

o moșie de 380 jugăre catastrale, din care 280 jug. pădure tăiată — pășune bună — depărtare 20 kilometri dela Oluj. Condițiile la comuna Dr. Russu, Albina, Sibiu. 2028

Un servitor

cu purtare bună, se primește numai decât la tipografia dela „Foaia Poporului” în Sibiu.

Mape de vânzare.

Mapa Europei K 1.20
„ Rusiei cu Galiția 1.20
„ Franței cu Belgia 1.20
„ Țărilor balcanice 1.20

Se află de vânzare la

Administrația „Foi Poporului”

Pentru porto recomandat este a se adăuga 35 bani deosebit,

Numai odată în viață!

50.000 straițe (acoperitoare) à Kor. 2.90

designate pentru export în Balcani, dar rămase din cauza războiului, lucrate din lână Himalaya verit. de Brünn, foarte durabile, în tare cald și foarte bune pentru iarnă, cam 200 cm. lungime și 190 cm. lățime, desin cu vârgi și borduri de colorii minunate, sunt de vânzare numai în scurt timp, cu prețul jumătate de numai Kor. 2.90 pro bucată. Aceste straițe sunt vrednice încă odată atâta, iar de vânzare să ajunge depozitul.

1 buc. straiu de iarnă costă numai K 2.90
3 „ „ „ „ „ „ „ 8.25
6 „ „ „ „ „ „ „ 16.—

Singura vânzătorie cu rambursă prin:

M. Swoboda, Wien, III/2, Hiessgasse Nr. 13—348

Pastă de dinți

KALODONT
Apă de gură

